

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

23 ЖНІўНЯ 2014 г. СУБОТА № 159 (27769) Кошт 1800 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АНОНС

УСЁ ПРА ВАШУ ЗАРПЛАТУ

21 жніўня ў рамках сумеснай акцыі Міністэрства працы і сацабароны з газетай «Звязда» прайшла «прамая лінія» «Пытанні аплаты працы і занятасці насельніцтва». На вашы пытанні адказваў **Першы намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Пётр Пятровіч ГРУШНІК**.

Аб пытаннях, якія нашы чытачы задавалі намесніку міністра, а таксама аб тым, як зменіцца аплата працы бюджэтнікаў з 1 студзеня наступнага года, чым пагража праца без заключэння кантракта, у якіх выпадках наймальнік абавязаны прадоўжыць кантракт і што рабіць, калі з вамі не разлічылі пры звальненні, **чытайце ў нашай газеце ў аўторак, 26 жніўня.**

ПЕРСПЕКТЫўНЫ ШЛЯХ

РАЗВІЦЦЁ АГРАЗКАТУРЫЗМУ ДАПАМОЖА РЭАНІМАВАЦЬ НАШЫ ВЁСКІ

Фота БЕЛТА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка лічыць, што развіццё аграэкалогіі ў краіне дапаможа рэанімаваць перспектывы вёскі. Такое меркаванне ён выказаў падчас рабачай паездкі ў Мінскую вобласць, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Кіраўнік дзяржавы азнаёміўся з развіццём аграэкалогіі на прыкладзе агразабуды Валожынскага раёна. «Ёсць у нас вельмі шмат вёсак. Раней іх называлі перспектывінымі. А яшчэ хутары, — адзначыў Прэзідэнт. — Чаму б чалавеку, які там вырастае, або проста бізнесмен, і любімо ахвотнаму не пабудаваць там аграэкалогію? Рэанімаваць бы і вёску». На думку кіраўніка дзяржавы, мясцовыя жыхары маглі б аказаць дапамогу, прыглядаючы за сядзібамі, падтрымліваючы парадак.

«Я падштурхоўваю людзей да таго, каб яны ішлі і развівалі гэта. Некаторыя так ужо і робяць», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт лічыць, што ў далейшым гаспадары такіх аграэкалогіяў, паступова развівалі іх, маглі б фарміраваць фермерскія гаспадаркі. «Далучым, разводзілі поні, а магчыма, і дзясяткі кароў трымалі б. Гэта яшчэ прыйдзе, — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Я хачу гэтым рэанімаваць нашы вёсачкі. А то аграгарадкі мы пабудавалі, гэта добра, але гэта, лічы, будучы горад, а вось гэтыя вёскі, хутары трэба падняць, наколькі гэта магчыма». Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, некаторыя бізнесмены падтрымліваюць прапановы і пачалі ўкладаць сродкі ў развіццё тых мясцін, дзе некалі нарадзіліся.

Аляксандр Лукашэнка звярнуў увагу на тое, што Беларусі як транзітнай дзяржаве трэба больш актыўна развіваць і прыдарожны сэрвіс, аднак не ўзводзячы аб'екты з нуля, а задзейнічаючы бліжэйшыя да трас населеныя пункты. На яго думку, гэта даць штуршок да пад'ёму невялікіх населеных пунктаў. «Нам не трэба ў чыстым полі на дарогах будаваць гэты сэрвіс. Таму што на кожнай дарозе ў нас праз 35–50 км райцэнтраў, і давайце прывязваць да інфраструктуры гэты райцэнтраў пункты адпачывання, абслугоўвання, запраўкі. Што такое 35 км? А часцей не трэба, яны не будуць заняты. І калі тым самым мы падымем райцэнтраў, тады ўжо будзем будаваць на ўзбочынах», — сказаў Прэзідэнт.

У 2006 годзе ў краіне быў прыняты ўказ, што стварае эфектывыя ўмовы для развіцця аграэкалогіі, якія даюць магчымасць жыхарам сельскай мясцовасці атрымліваць дадатковы даход і садзейнічаюць стварэнню новых рабочых месцаў, адраджэнню вёсак у цэлым. Дзейнасць у сферы аграэкалогіі лічыцца не прадпрыемлівай, а яе суб'екты вызвалены ад падаткаў і плацяцкі адзін раз у год збор за ажыццяўленне дзейнасці ў памеры базавыя велічыні. За апошнія шэсць гадоў колькасць аграэкалогіяў у краіне павялічылася ў дзесяць разоў (са 188 да 1881). Пры падтрымцы мясцовых органаў улады ў Беларусі ўтвораны 22 аграэкалогічныя кластары, што аб'ядноўваюць уладальнікаў сядзіб, арганізацыі грамадскага харчавання, фермерскія гаспадаркі і іншыя пастаўшчыцы паслуг. Прэзідэнт наведваў адзін з паспяхоўных прыкладаў такога аграэкалогічнага кластара — «Валожынскія гасцінцы», у склад якога ўваходзяць аграэкалогіі «Міхалова» і «Коні-поні». Для турыстаў тут распрацаваны зялёны маршрут, які ўключае наведванне аграэкалогіі Валожынскага раёна і ікалагічных музеяў, а таксама веласіпедны маршрут працягласцю 150 км.

Суб'ектам аграэкалогіі на рэалізацыю праектаў прадастаўляецца льготнае kredyтаванне ААТ «Белгарапрамбанк». З пачатку дзеяння гэтай праграмы крэдытнай падтрымкай банка скарыстаўся 471 суб'ект аграэкалогіі на агульную суму амаль Вр30 млрд. Астатак крэдытнай запасычанасці на 1 ліпеня 2014 года склаў Вр16,5 млрд, у тым ліку пратэрмінаванай — Вр24 млн, што сведчыць аб своєчасасці выканання суб'ектамі аграэкалогіі абавязальстваў перад банкам. **СТАР 2**

3 нагоды

У другі раз Заслаўе стане сталіцай Дня беларускага пісьменства. 6 і 7 верасня ў горадзе пройдзе 21-е па ліку свята кнігі і друку. Бясспрэчна, гэта вялікая адказнасць, а яшчэ праца па падрыхтоўцы, рамонце сацыяльных аб'ектаў, жылых дамоў, вуліц.

СВЯТА РОДНАГА СЛОВА

ДА ЯГО РЫХТУЕЦА ЗАСЛАЎЕ

У Заслаўе я прыехала з самай раніцы. Сёння ў горадзе ідзе маштабнае будаўніцтва, добраўпарадкаванне: недзе пераклана пешаходная частка вуліцы, тут — тратуар мосяжы пліткай, а там — засыпаюць катлаван.... Але часовыя нязручнасці нікога не раздражняюць: людзі ветлівыя, усмешлівыя. Насустрэч ідзе маладая мама з дзіцем у калясцы. У адказ на мае пытанне «Ці ведаеце, да чаго рыхтуецца горад?» яна нават прыпынілася: «А як жа! У нас і стары, і малы вельмі чакаюць Дня беларускага пісьменства». — А нязручнасці — гэта часова, можна і пацярпець, — падтрымала размову пажылая жанчына. — Затое наш горад яшчэ больш папрыгажэе. Нам застануцца і абноўленыя школы, і дарогі, і вуліцы, і цэрквы. Раней мы ганарыліся мінулым Заслаўем, а цяпер будзем ганарыцца і яго будучыняй.

Фота Ірыны БУЖАЧ

Пра тое, як старажытны горад мяняе свой выгляд і маладзее на вачах, гутарка са старшынёй Заслаўскага гарадскога выканаўчага камітэта Святланы КАРТАШОЎ

— Святлана Пятроўна, што значыць для горада гэтае свята?
— Па-першае, хочацца выказаць шчырую ўдзячнасць Нацыянальнаму арганізацыйнаму камітэту па правядзенні Дня беларускага пісьменства, Мінскаму абласному выканаўчаму камітэту за тое, што пляючы дурай пра правядзення Дня беларускага пісьменства выбраны наш горад. Заслаўе — адзін з чатырох гарадоў Беларусі, які пераагнуў тысячагадовую гісторыю і ў наступным годзе будзе адзначаць сваё 1030-годдзе. А тое, што свята прымеркавана да юбілейнай даты, — гэта яшчэ адно сведчанне стаўлення кіраўніцтва краіны і вобласці да сваёй гісторыі.

Па-другое, правядзенне такога свята дазваляе змяніць знешняе аблічча горада ў лепшы бок. На падрыхтоўчыя работы з рэспубліканскага, абласнога і раённага бюджэту выдзелена каля 150 млрд рублёў. Задзейнічаны таксама фінансы прадпрыемстваў і арганізацый горада. І, дарэчы, асвоеныя сродкі падыходзяць да завяршэння. Пад капітальны рамонт трапілі Цэнтральная плошча, цэнтральны і дзіцячы скверы, Спаса-Праабражэнская царква, сярэдняя школа № 1, дзіцячая школа мастацтваў, гарадскі Дом культуры «Сві-

танак», камбінат бытавых паслуг. Акрамя таго, праведзены бягучы рамонт у агульнаадукацыйнай школе № 2, гімназіі, пяці дашкольных устаноў. Заменена каля 2 кіламетраў цепласетак, заасфальтаваны практычна ўсе асноўныя вуліцы горада з інтэнсіўным рухам. Разам з тым, дадаткова прывоззяцца ў парадак і асфальтуюцца яшчэ некалькі гарадскіх транспартных артэрій. Абнавіўся і касцёл Найсвяцейшай Панны Марыі. Рамонт фасада святыні і агароджы займаецца каталіцкая абшчына за кошт асабістых сродкаў і сродкаў мецэнатства — прадпрыемстваў і арганізацый горада.

— 3 кожным годам на ўездзе ў Заслаўе павялічваюцца транспартныя патакі. Магчыма, нешта робіцца, каб разгрузіць «вароты» горада?

— У Заслаўе можна трапіць з чатырох бакоў. Прычым на двух узездах у горад будзь уладкаваны кругавыя развязкі. Гэта вельмі важна для камфорту і зручнасці як жыхароў, так і турыстаў, гасцей. Справа ў тым, што каля 30% насельніцтва Заслаўя працуе ў Мінску. На нашы прадпрыемствы, у тым ліку такія, як «Косвіч», «Хенкель Баўтэхнік», таксама прыязджаюць штодня на работу са сталіцы, іншых рэгіёнаў вобласці не толькі на грамадскім транспарце, але і на асабістых аўтамабільях. Транспартны па-

ток пастаянна павялічваецца, таму развязка была жыццёва неабходнай.

— Ці плануецца да свята адкрыццё помнікаў, памятных дошак у гонар людзей, якія зьявіліся ў вытокаў паселішча, зрабілі значны ўнёсак у развіццё Заслаўя?

— Працягваецца збор сродкаў для помніка заснавальніку горада князю Ізяславу. Яго плануецца ўсталяваць 31 жніўня — 1 верасня, а афіцыйнае адкрыццё прызначана на 6 верасня. Каля гарадскога Дома культуры «Світанак» ужо ёсць помнік Рагнедзе і маленькаму Ізяславу. Але гэтага, на маю думку, недастаткова: князь Ізяслаў пакінуў вялікі след у гісторыі не толькі горада, але і ўсёй Беларусі. Менавіта ад яго пайшоў полацкі род і, як вядома, Еўфрасіння Полацкая — прапраўнучка князя. Помнік вырбляюць на прадпрыемстве «Ліцейны док», што ў Пухавіцкім раёне, па эскізе скульптара Аляксандра Віктаравіча Прохарава.

Яшчэ адной знакавай падзеяй стане адкрыццё дзіцячага парку з гульнявой пляцоўкай, штучным вадаёмам, набярэжнай, невялікім фантанам, лаўкай для закаханых. На гэтым месцы раней быў звычайны сквер з зарослым балотам. Ужо ў працэсе работ спецыялісты вызначылі, што тут можна зрабіць невялікае возера. **СТАР 2**

ЦЫТАТА ДНЯ

Барыс СВЯТЛОŪ, міністр культуры:

«Цяпер у супрацоўнікаў сферы культуры самая нізкая паказчыкі сярэдняй заробатнай платы. Каб гэтае становішча змяніць, прыводзіцца ў тым ліку аптымізацыя. Неабходна пазбавляцца ад баласту, які ўяўляе сабой незапрацаваныя публіцы і ўстановы. Гэтыя ўстановы, безумоўна, застануцца ў аграгарадках. Што ж тычыцца іншых населеных пунктаў, то тут няма адзінага рэцэпту. Галоўнае, як у любой рынкавай эканоміцы, задавальняць патрэбы людзей. Законы рынкавай эканомікі ляжаць і ў аснове падыходаў да павышэння зарплат. Неабходна зрабіць для гэтага ёсць усё: прававое поле, эканамічныя ўмовы і час».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 23.08.2014 г.

Долар ЗША	10400,00	■
Еўра	13810,00	▲
Рас. руб.	289,00	▲
Укр. грыўня	776,12	▼

Ноу-хаў

МАБІЛЬНЫ ЭКВАЙРЫНГ ПЕРАСТАЕ БЫЦЬ РЭДКАСЦЮ ЁН ДАЗВАЛЯЕ АЖЫЦЦЯЎЛЯЦЬ БАНКАЎСКІ ПЛАЦЕЖ У ЛЮБЫМ МЕСЦЫ І У ЛЮБЫХ ЧАС

У апошні час істотна павялічваецца колькасць арганізацый гандлю і сэрвісу, якія выкарыстоўваюць мабільныя тэрміналы аплаты «ГандлярОК» для прыёму безнаўняўных плацяжоў з выкарыстаннем банкаўскіх картак, паведамліў у Беларускім банкі.

Цяпер банкаўскай паслугай такога фармату карыстаюцца ўжо больш паўтэсячы кліентаў. Мабільны тэрміналы аплаты «ГандлярОК» уяўляе сабой счэталую прыладу, якая дазваляе праз аўдыяраз'ём да смарфона або планшэтнага камп'ютара з аперацыйнымі сістэмамі Android. Мабільны тэрміналы гатовы да прыёму плацяжоў з выкарыстаннем банкаўскіх картак адразу пасля рэгістрацыі ў сэрвісе «ГандлярОК» і устаноўкі бясплатнага мабільнага дадатку з GooglePlay. Такім чынам, рашэнне дазваляе любой арганізацыі гандлю і сэрвісу прымаць безнаўняўных плацяжоў ад кліентаў — трымальнікаў банкаўскіх плацежных картат Visa, MasterCard і БелКар — у любым месцы і ў любы час.

Для аплаты пакупніку неабходна правесці картку праз счэталую прыладу і паставіць падпіс на экране мабільнага прыстававання, да якога далучаны мабільны тэрміналы. Карт-чэк накіроўваецца пакупніку ў выглядзе SMS на паказаны ім нумар мабільнага тэлефона.

Ключавой перагавай прапановы з'яўляецца бяспека мабільных тэрміналаў аплаты, якія не захоўваюць знятую з карткі інфармацыю, а перадаюць яе ў зашыфраваным выглядзе ў працэсінгавы цэнтр. Кожная прылада абсталявана security-чыпам, які дазваляе забяспечваць канфідэнцыяльнасць даных карткі.

Сяргей КУРКАЧ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

ЗША рэалізуюць павялічыць колькасць краін, якія ўваля санцыі супраць Расіі

Кансультацыі на гэтую тэму вядуцца з Кітаем, Паўднёвай Карэяй і Сінгапурам. Пра гэта заявіў Дэніэл Фрыд, які адказвае ў Дзяржаўным дэпартаменце за санцыійную палітыку.

Па словах Фрыда, перамовы аб далучэнні да санцыійнага пакета краін Усходняй Азіі працягваюцца, аднак ён не ўдалася, які адказ атрымаў з Пекіна, Сеула і Сінгапура. Разам з тым, дыпламат падкрэсліў, што Злучаныя Штаты будуць заклікаць і іншыя краіны правяць салідарнасць і пакараць Расію за яе палітыку ва Украіне. Гаворачы пра расійскія санцыі, якія абмежавалі ўвоз у краіну прадуктаў харчавання з ЕС, ЗША і шэрагу іншых краін, Фрыд заявіў, што не разумее, навошта расійскі ўрад пазбаўляе сваіх грамадзян замежнай ежы. На яго думку, у Маскве зрабілі крок назад да савецкіх часоў, калі ў наменклатуры быў доступ да якасных прадуктаў, а для звычайных грамадзян яны не былі даступныя. Пры гэтым чыноўнік Дзярждэпа выказаў упэўненасць, што ціск, які аказваецца з боку ЕС і ЗША, прывядзе да канкрэтных вынікаў.

Паліцэйскаму ахвяруюць больш...
У ЗША для паліцэйскага Дарэна Уілсана, які застраліў 18-гадовага афраамэрыканца Майкла Браўна, што выклікала пратэсты па ўсёй краіне, сабралі \$178 тыс. ахвяраванняў.

Тым часам у Фергосоне акцыі пратэсту перараслі ў масавыя беспарадкі. У горадзе было ўведзена надзвычайнае становішча, на падаўленне беспарадкаў кінула Нацыянальная гвардыя ЗША. «Мы падтрымліваем афіцэра Дарэна Уілсана і яго сям'ю ў гэты цяжкі для іх час, — адзначылі арганізатары дабрачыннай акцыі, прозвішчы якіх не называюцца. — Усе сабраныя грошы будуць накіраваны Уілсану і яго сям'ю на аплата любімых патрэб, якія ў іх могуць узнікнуць падчас судовых чыжоў».

На гэтым жа інтэрнэт-сайце адвакаты, якія прадастаўляюць інтэрэсы сям'і Браўна, таксама арганізавалі збор сродкаў для бацькі і маці загінулага на «выдаткі, звязаныя з тым, каб дамагчыся справядлівасці». Ахвяраванні для бацькоў Браўна зрабілі за 8 дзён больш за 5 тысяч чалавек, агульнае аб'ём сабраных для іх сродкаў на гэты момант крыху перавышае \$140 тыс.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Сяброўства з суседзямі зніжае рызыку сардэчна-сасудзістых захворванняў

Захворванні сэрца і сасуду з'яўляюцца вядучай прычынай смерці ва ўсім свеце. Папярэднія даследаванні знешніх фактараў рызыкі ў асноўным былі сканцэнтраваны на рэстаранах хуткага харчавання, шуме, дарожным руху, дрэннай экалогіі, насілі і вандалізму.

У даследаванні вучоных з Мічыганскага ўніверсітэта прынялі ўдзел 5276 чалавек (старэйшых за 50 гадоў), якія не пакутавалі ад сардэчна-сасудзістых захворванняў. Сярэдні ўзрост удзельнікаў склаў 70 гадоў.

Даследчыкі на працягу чатырох гадоў сачылі за здароўем сардэчна-сасудзістай сістэмы пажылых людзей. За гэты час у 148 чалавек здарыўся сардэчны прыступ. У пачатку праекта рэспандэнтам было прапанавана ацаніць сваіх суседзяў па шкале ад 1 да 7. Удзельнікаў спыталі, наколькі прыязныя іх суседзі і ці маглі б яны разлічваць на іх і даваць ім. Навукоўцы выявілі: чым вышэй была гэтая ацэнка, тым меншая была рызыка ўзнікнення сардэчна-сасудзістых захворванняў. У людзей, якія ацанілі сваіх суседзяў на сям балаў з сямі, рызыка развіцця сардэчнага прыступу быў на 67% ніжэй і параўнанні з людзьмі, якія паставілі сваім суседзям усёга адзін бал. Даследчыкі адзначаюць, што такая розніца вельмі істотная.

КОРАТКА

Намеснік міністра замежных спраў Беларусі Алена Купчына 22 жніўня сустрэлася з кіраўніком Прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў нашай краіне Майрай Морай. На сустрэчы асабліва ўвага была нададзена падрыхтоўцы да сустрэчы ў Мінску прэзідэнтаў краін МС і Украіны з удзелам ЕС, а таксама размова ішла аб развіцці адносін паміж Беларуссю і Еўрапейскім саюзам.

Урачысты ўвод кар'ернага самазвала БелАЗ-75710 грузавымальнасцю 450 т у эксплуатацыю адбыўся ў Кемераўскай вобласці Расіі.

Аблвыканкамам, Мінскаму гарвыканкаму, Міністэрству сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі трэба правесці ўборку плодаагароднінны культур на тэрмінах высявання да 20 кастрычніка, бульбы — да 20 верасня з размяшчэннем яе ў сховішчах.

23 жніўня ў музейным комплексе «Дудуткі» пройдзе фестываль лютучых мышэй. Гасцям будзе прапанавана фотавыстаўка «Лютучыя мышы вакол нас», а таксама магчымасць пад кіраўніцтвам эксперта пабудаваць домик для руккрыльва.

Каментарый у нумар

КАБ НАС СТАЛА БОЛЬШ

21 жніўня Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка правёў нараду па фарміраванні новага механізму дзяржаўнай падтрымкі сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей. Выказаныя прапановы выклікалі шырокі рэзананс у грамадстве. Карэспандэнт «Звязды» звярнулася па каментарый да кампетэнтных у азначаных пытаннях асоб. **СТАР 2**

Фота БЕЛТА